

VALISTUSKIRJASIA N:o 1.

MAASEUTUVÄESTÖ
JA
VALLANKUMOUS

KIRJ.

POHJALAINEN TALONPOIKA

—
—
—
HELSINKI, 1918

Talonpoika maaliskuun vallankumouksen aattona.

Maailmansota ei vaatinut alkuasteellaan Suomen kansalta samanlaisia uhreja, kuin se vaati sodassa olevilta kansoilta. Tsaarivallan politiikka oli hävittänyt suomalaisen sotalaitoksen ja ainoastaan suomalaisen veren se säästi. Kuitenkin vaati sota Suomen kansalta suuria uhreja, eikä suinkaan vähemmän vähävaraiselta talonpoikaisväestöltä, jota on valtava enemmistö. Suurviljelijä saattoi useissa tapauksissa olla tyytyväinen jopa rikastuakin. Tosin oli tämä rikastuminen enemmän näennäistä kuin todellista, sillä se oli miltei poikkeuksetta saavutettu ryöstöviljelyksen kautta. Tosiasia on, että peltojen kasvuvoima on loppuun kulutettu, kun apulantoja y. m. maanviljelyksen välineitä ei ole sota-aikana voitu saada, niin että kuluu aikaa ja kysyy suuria uhrauksia ennenkuin voimaperäinen viljelys on saavuttanut edes sen normaalitason, joka sillä oli ennen sotaa. Tosin on suurviljelijä voittanut halpoja paperimarkkoja, mutta varmaa on, että nämä halvat paperimarkat eivät läheskään kykene korvaamaan niitä vaurioita, joita maanviljelys on toiselta puolen kärsinyt. Tosiasiassa on suurviljelijäluokkakin vain kärsinyt sodasta. Ennen kaikkea on maailmansota vaikuttanut siveellisesti rappeuttavasti suurviljelijäluokkaan. Se on tehnyt suurviljelijästä keinottelijan, sota-ajan gulashin, se on kehittänyt maakeinottelun huippuunsa, lisännyt tavattomassa määrässä kauppatalojen lukua, tuota kapi-

talistisen yhteiskunnan kaikkein vaarallisinta ja tuhoisinta ilmiötä, se on täyttänyt pankit halvalla rahalla, mutta hävittänyt arveluttavassa määrässä metsät; joko nämä metsät ovat joutuneet sotalaitoksen väkivaltaisen raiskauksen alaiseksi tai vapaan keinottelun välikappaleeksi. Katselipa siis sodan vaikutusta maatalouteen miltä puolen tahansa ei voitulla muuhun käsitykseen kuin siihen, että Suomen maataloutta on kohdannut raskas isku, jonka vauriot eivät ole helposti korjattavissa.

Ja jos näin on tapahtunut tuoreessa puussa, mitäpä silloin on tapahtunutkaan kuivassa. Jos sota, syvemmältä katsottuna, on ollut tuhoisa suurviljelykselle, niin mitä on silloin sanottava suuresta vähävaraisten pienviljelijäin joukosta! Emme tahdo olla monisanaisia. Tyydymme vain toteamaan sen tosiasian, minkä jokainen pienviljelijä niin elävästi omassa elämässään tuntee. Vai eikö ole totta, että jo kolmantena sotavuotena koko pienviljelijäluokka, jokainen tervejärkinen pienviljelijä selvästi näki ja käsitti, että oltiin jouduttu mitä suurimpaan onnettomuuteen ja oltiin nopeasti kulkemassa yhä kauheampaa onnettomuutta kohti. Pienviljelijä näki joutuneensa neuvottomaan asemaan. Se oli vailla työkaluja, vailla rahaa, ja leipää riitti vain muutamiksi kuukausiksi. Eikä siinä kyllin. Kunnallinen pomo- ja kukkarovalta oli, käyttäen puolueellisesti ja väärin valtaansa kuten aina, riistänyt pikkuviljelijän toimelta ainoan hevosen sotatarkoituksiin, samalla kun se oli säästänyt parempiosaisen syöttilään ja kilpa-ajo-oriiin. Se oli vienyt parhaan lypsävän pienviljelijän navestasta sotaväen ruuaksi, samalla kun se oli tyytynyt suurviljelijän navetasta ottamaan vähäarvoisen mullikan, ja pienviljelijän itsensä oli se pakoittanut lähtemään pakkotöihin juoksuhautoihin. Joka puolelta riistettynä, ahdistettuna, alastomana, verotaakkojen huimaavasti kasvaessa, velkarasitusten lisääntyessä, seisoj pienviljelijä mitä synkimmän tulevaisuuden edessä.

Tällaisessa tilassa tapasi suurimman osan Suomen maanviljelijöistä Venäjän suuri vallankumous.

Eipä siis ollut ihme, jos talonpoikaisväestökin tervehti vallankumousta suurella innostuksella ja luottavalla paremman tulevaisuuden toivolla. Sillä liittyihän vallankumoukseen niin paljon toiveita. Sisältyihän siihen ei ainoastaan pikaisen maailman rauhan sytyttävä toivo, vaan myöskin usko Suomen kansan syvien pohjakerrosten vuosisataisen unelman toteutumisesta — *täysin* riippumattomasta, todelliselle kansanvaltaiselle perusteelle rakennetusta uudesta valtioelämästä laajoine sisäisine uudistuksineen. Ja kaikki tämä näytti tulevan pelkkänä historian lahjana Venäjän köyhälistön, sen vallankumouksellisen sotaväen kädestä.

Mutta historian järkähtämätön laki näkyy olevan se, että ei mikään kansa, suuri eikä pieni, saa historialta mitään lahjaksi. *Kansat saavat oikeutta ja vapautta vain sen verran ja juuri sen verran kuin ne kykenevät itse hankkimaan*, ei yhtään enempää.

Vapaus kuuluu kyllä jokaiselle kansalle yhtä luonnollisena oikeutena kuin ilma, jota me hengitämme, mutta vapaus on olemukseltaan sellaista, ettei sitä voida myydä eikä lahjoittaa. Ostettu, myyty tai lahjaksi saatu vapaus on valhevapautta. Suomen porvaristo on suitsuttanut kokonaisen vuosisadan ylistysuhreja Venäjän veriselle tsaarivallalle, se on ylistänyt maasta taivaaseen niitä „jalomielisiä” hallitsijoita, jotka muka ovat Suomen kansalle lahjoittaneet suuria valtiollisia oikeuksia ja vapauksia, samalla kertaa kuin kansa on huoannut nälässä ja orjuudessa. Se on taitavasti osannut jakaa vallan „valkeiden tsaarien” kanssa ja käyttää valtaa omaksi hyväkseen ja se on kutsunut tätä vallanjakoa *valtioviisaudeksi*. Ei mikään ole tälle kansalle ollut vaarallisempi kuin tämä „valtioviisauden” roska, jota on syötetty kansamme lapsille kiertokoulujen penkeiltä korkeakoulujen penkeille asti, sillä tällä turmiollisella opilla, joka on perus-

tunut valtiolliseen valheeseen ja kavallukseen, on järjestelmällisesti tylsytetty nousevan nuorison valtiollinen äly, tukahdutettu sen heräävä vapaudenkaipuu ja pidetty kansa valtiollisen alaikäisyyden tilassa.

Vallankumous repi rikki nämä valtiolliset valheverhot ja Suomen porvaristo seisoi hetken mykkänä omien valtiolisten valheittensa edessä.

Mutta porvaristo ei ole paha hätäntymään. Se on yhtä häikäilemätön kuin viekaskin, miten kulloinkin sopii.

Ensi hetkellä ei porvaristo nähnyt muuta neuvoa kuin vetää valhenaamari kasvoilleen. Se alkoi näytellä vallankumouksellista porvaria. Se kiinnitti punaisen ruusun rintansa, veti vallankumouksen merkin — punaisen lipun talonsa harjalle. Eikä porvaristo tyytynyt näyttelemään vain vaatimatonta osaa vallankumousliikkeessä, päinvastoin se tarjoutui johtajaksi.

Porvariston vastavallankumoukselliset pyrkimykset.

Hetken vain kantaa porvaristo punaista merkkiä napin lävessä. Hetken vain liehuu sen asunnonharjalla punainen vallankumousviiri. Pian toipuu porvaristo vallankumouksen synnyttämästä ensihämmästyksestään ja alkaa vastavallankumouksellisen agitatsionin. Tämä agitatsioni pukeutuu erittäin viekkaaseen muotoon. Koko porvarillinen sanomalehdistö alkaa yht'äkkiä puhua „laillisen järjestyksen” palauttamisen tarpeellisuudesta. Kuvernöörinvirastot ja muut porvariston hallussa olevat hallintoelimet julistavat virallisissa kiertokirjeissään, että kansankokoukset, missä tuomietaan taikkapa edes arvostellaan vanhan rappautuneen sortohallituksen kätyrien, taantumuksellisen virkamiehistön laittomuuksia tai muita pahoja tekoja ovat — kuten sanat näissä

virallisissa kirjeissä tavallisesti kuuluvat — „törkeää perustuslain loukkausta”. Porvaristo selittää, että Venäjän suuren vallankumouksen merkitys meidän maallemme on vain yksinomaan siinä, että se on palauttanut maahan „lailliset” olot, joita tsaarin sortovalta oli pyrkinyt häiritsemään ja kun nämä lailliset olot vaan saadaan vakiintumaan, seuraavat laajat sisäiset uudistukset muka ihan itsestään. Mitäpä syytä olikaan kansalla olla tyytymätön. Olihan Suomi kansanvaltaisin valtio maanpäällä. Olihan meillä yleinen ja yhtäläinen valtiollinen äänioikeus ja tämän äänioikeuden perusteella kokoonpantu kansaneduskunta, missä vielä oli sosialidemokraattinen enemmistö ja päälle päätteeksi Tokoin sosialistinen senaatti. Olihan tämä kaikki varmana takeena siitä, että täällä kansanvalta ihan kivuttomasti oli pääsevä luonnollisiin oikeuksiinsa. Yhteiskunnallinen asema oli siis kaikin puolin mitä mallikelpoisin, niin että joka näitä oloja moitti, hänen täytyi olla kokonaan vailla kaikkea yhteiskunnallista älyä. Sanalla sanoen: tyytymättömyys tällaisissa oloissa oli ei ainoastaan sulaa hulluutta vaan se oli vielä enemmän, se oli rikollista.

Mikäpä käsitys saattoikaan tuntua luonnollisemmalta kuin tämä. Luonnolliselta se tuntui ennen kaikkea talonpojalle, joka ei milloinkaan ole kaivannut muuta kuin rauhaa, jonka koko yhteiskunnalliset vaistot pyrkivät sovinnaisuuteen, joka alati on oppinut kunnioittamaan lakia milloinkaan tutkimatta sitä, onko laki oikea tai väärä, jolle vääryyskin on muuttunut pyhäksi, kun tämä vääryys vain on julistettu tuomarin suun kautta, joka elämältä ei ole oikeastaan koskaan pyytänyt muuta kuin että hänen ruumisarkkunsu kerran saisi levätä siinä, missä hänen kehtonsa kerran keinui ja että se siitä kunnialla kannettaisiin kotipitäjän kirkkomaahan, missä lepäävät isien luut.

On vain yksi vihollinen, jota talonpoika pitää vaarallisenä — se on vihollinen, joka pyrkii uhkaamaan hänen ko-

tinsa rauhaa. Kotinsa kynnyksellä taistelee talonpoika leijonan rohkeudella ja hänen vihansa kotinsa vihollista kohtaan on yhtä palava, kuin hänen rakkautensa isien turpeeseen on syvä.

Näitä talonpojan maailmankatsomuksen ja sieluelämän vaistoja osaa porvaristo taitavasti käyttää hyväkseen tehäksensä talonpojasta vallankumouksellisen liikkeen vihollisen ja saadakse talonpoikaisluokasta selkänöjan vastavallankumoukselliselle pyrkimykselleen käyttäökseen talonpoikaisluokkaa astinlautanaan marssiakseen luokkaherruuteen ja pystyttäkseen talonpoikain hartioille harvainvallah.

Tosin tämä tehtävä ei ole varsin yksinkertainen. Ennen kun talonpoikaisluokka voidaan provoseerata kansalaissootaan tarvitaan siihen porvariston kaikki voimat: sivistyksen synnyttämä auktoriteetti, uskonto, rahanmahti, koko porvarillisen sanomalehdistön jättiläisvoima, vaunulastittain valheellista roskakirjallisuutta, kokonainen armeija kirjailijoita ja puhujia.

Ja valmistihan sekava vallankumouksellinen tilanne kiitollisen maaperän valtiollisten valheiden levittämiseen. Olihan koko valtiollinen ilmapiiri täynnä vallankumouksellista tuntua. Pyrkihän nälän ja kaikenkaltaisen yhteiskunnallisen kurjuuden synnyttämä tyytymättömyys esille jokaisesta raosta. Porvariston alituisista vakuutteluista huolimatta, että muka yhteiskunnallinen elämä lepäsi vanhalla ja terveellä perustuslaillisella perusteella, natisi ja huojui valtiolaiva kaikissa liitoksissaan; yhteiskunta oli levoton kuin tulivuoren kraateri ja vuoren sisästä kuului paha ennustavaa jyminää, sillä elettiin vallankumouksellisen ajan tulisella maaperällä.

Mannerin eduskunta.

Edellä kuvailemassa tavattomassa valtiollisessä ilmapiiirissä kokoontui n. s. Mannerin eduskunta. Sen historial-

liseksi tehtäväksi tuli työväenluokan oikeustajunnan mukaisen lakien muovaileminen, yhteiskuntalaivan järkevä ohjaaminen välttämättömän sisäisten uudistusten reittiä ulapalle, ettei se sameilla rantavesillä joutuisi vallankumouksen hirmumyrskyn valtaan ja murskautuisi karille. Jokaisen järkevän politiikon olisi luullut ymmärtävän, että elettiin ajassa, jolloin herrojen Wreden ja Ingmanin politiikka, jonka voi sisällyttää kolmeen sanaan: *ei mitään uudistuksia*, oli keskiajan ritarien rautaista politiikkaa, joka ei sopinut nykyajalle. Olisi luullut älyttävän, että se edusti aikaa, jonka nouseva vallankumous oli auttamattomasti tuominut kuolemaan ja että sen sokea noudattaminen veisi suureen onnettomuuteen.

Älysikö Suomen porvaristo tämän? — Valitettavasti ei. Se parlamenttitaistelu, joka „Mannerin eduskunnassa” suoritettiin, on Suomen lainsäädäntöhistorian merkellisimpiä lehtiä. Kuten edellä olemme viitanneet, oli porvaristo hillinnyt työväen vallankumouksellista intoa saarnaamalla sille parlamentaarista uskoa, selittämällä että ne työväen vaatimukset, jotka muissa maissa oli ajettu läpi katusuluilla, saadaan meillä ihan kivuttomasti eduskunnan kautta. Eduskunnalta ei muka puutu hyvää tahtoa laajoihin yhteiskunnallisiin uudistuksiin. Eduskunnassa oli tosin pieni sosialidemokratinen enemmistö, mutta ratkaiseva valta oli siitä huolimatta porvarillisilla puolueilla. Valtiopäiväjärjestyksen mukaan he voivat äänestää heille vastenmieliset lait yli vaalien. Tosiasia olikin, että vain ankaran ulkoapäin tulevan painostuksen avulla voitiin esim. kunnallislaki ja 8-tunnin työpäivälaki ajaa läpi.

Paljon puhuttu Mannerin eduskunta säätii kuitenkin erään lain, joka otettiin vastaan suurella riemastuksella kautta maan myöskin talonpoikien keskuudessa. Se oli kuuluisa heinäkuun 18 päivän laki eli Suomen itsenäisyyslaki. Tiukasti sitäkin lakia vastustettiin yläluokan taholta, mutta

yleisen mielipiteen paino koko maassa oli niin voimakas, että porvariston rintama murtui ja laki tuli hyväksytyksi. Tämän lain kautta, joka oli saanut alkunsa sos. dem. puoluekokouksen määräyksestä, laskettiin perustus tulevalle Suomen tasavallalle. Syvät rivit antoivat sille siunauksensa, sillä sisälsi se Suomen kansan vuosisataisen ihanimman valtiollisen unelman toteutumisen toivon. Mutta se sisälsi enemmänkin. Se oli vaarallinen porvariston valtapyyteille. — Porvaristo, näet pyrkii aina keskitettyyn valtiovaltaan; kansanvalta on sille vieras käsite. „Korkein valta hallitukselle”, se on porvariston valtiollinen tunnuslause. Mutta heinäkuun 18 päivän laki sisälsi määräyksen, että *korkein valta maassa oli täst'edes kuuluva kansaneduskunnalle*. Tästä on seurauksena, että valtiolliset suuntaviivat selvenevät. Porvaristo paljastaa avoimesti tähänasti peitetyt valtiolliset pyytensä. Syntyy selvä taistelu kansanvallan ja harvainvallan välillä, jota sittemmin on käyty vaihtelevalla onnella aina tammikuun vallankumoukseen asti.

Kun sosialistit mainitsevat sanan „Suomen itsenäisyys” vastaa porvaristo: „niinpä kylläkin, mutta itsenäisyys sillä ehdolla, että valta kuuluu porvaristolle”. — Kun sosialistit nimeävät: „Suomen tasavalta”, vastaavat porvarit: „Sehän on selvää, mutta tasavalta sellainen, jossa on luja, keskitetty hallitus”.

„Alas kansanvalta!” siinä porvariston ohjelma.

Ja porvaristo ajaa johdonmukaisesti tätä politiikkaa. Se on yhtä vääjäämätön kuin häikäilemätönkin.

Kun itsenäisyyslaki porvariston vastustuksesta huolimatta ajetaan eduskunnassa läpi, etsii porvaristo toisia keinoja tappaakseen tämän lain. Se ryhtyy yhteistoimintaan vallankumouksen asian pettäjän, Kerenskin hallituksen kanssa. Eduskunnassa suoritetaan asiasta laaja valtio-oikeudellinen väittely. Porvarilliset lakiherrat selittävät, että ennen

kuin itsenäisyyslaki voi saada lainvoiman, täytyy sen saada Venäjän väliaikaisen hallituksen vahvistus, koska tälle väliaikaiselle hallitukselle kuuluu entisen Suuriruhtinaan valtaoikeudet. Näin ollen siis Kerenskin hallitus edustaa Suomen korkeinta hallintovaltaa. Tälle kannalle asettuvat myöskin maalaisliittolaiset, jotka sosialistein kanssa olivat olleet valtakia hyväksymässä. Kuitenkin oli Kerenskin hallitus antanut avoimesti tietää, ettei se ikinä tule itsenäisyyslakia hyväksymään. Vaatimus, että Venäjän väliaikaisen hallituksen tulee vahvistaa itsenäisyyslaki, tiesi siis lain auttamaton tappamista.

Sosialistein taholta selitettiin, että Suomen lakien vahvistaminen ei täst'edes enään kuulunut millekään Venäjän hallitukselle. Sillä niinkuin vallankumouksen kautta Venäjällä oli keisarin valtaoikeudet siirtyneet Venäjän kansalle, samoin tämän vallankumouksen kautta ovat Suomen Suuriruhtinaan valtaoikeudet siirtyneet Suomen kansalle. — Vallankumous siis merkitä Suomelle sitä, että tämän vallankumouksen kautta on Suomen kansa noussut ainoaksi korkeimmaksi valtiolliseksi auktoriteetiksi, ainoaksi majesteetiksi, joka eduskuntansa kautta on itse hallitseva itseään. Tämän kansanvaltaisen valtioaatteen tunnusti Senaatin varapuheenjohtaja Tokoi eduskunnan edessä vakuuttamalla, että hallituksella ei ole eikä saa olla muuta valtaa kuin eduskunnan sille uskoma valta; ei muuta tahtoa kuin eduskunnan tahto.

Myöhemmät tapaukset ovat riittävästi todistaneet, että Suomen porvaristo ei tule ikinä tässä maassa tunnustamaan sellaisella vallalla varustettua eduskuntaa ja sellaista hallitusta, koska se tietäisi luokkavallan perusteiden perinpohjaista luhistumista, herrasvallan auttamaton kaatumista. Epäilemättä on rohkeasti sanottu, mutta eittämätöin totuus se on, että Suomen porvaristo, puhukoon se kuinka kauniita sanoja tahansa Suomen vapaudesta ja itsenäisyydestä on en-

nen uskova Suomen kansan kohtalon vaikka minkä kasakka-kenraalin käsiin ennenkuin Suomen kansan itsensä käsiin!

Ensimmäinen tärkeä teko, joka oli välittömänä seurauksena heinäkuun 18-päivän lain hyväksymisestä ja joka kataluudessaan lähentelee valtiopetosta oli se, *että Suomen porvaristo liitossa Kerenskin hallituksen kanssa hajotti väkivaltaisesti Mannerin eduskunnan*. Välittömänä seurauksena siitä oli senaatin hajoaminen. Sosialistiset edustajat eivät voineet senjälkeen työskennellä senaatissa, koska ilmeisesti oli tapahtunut valtiokaappaus. Senaatin enemmistö yhdessä venäläisen kenraalikuvernöörin kanssa oli tunnustanut senaatin olevan riippuvaisen vieraasta valtamahdista, Venäjän väliaikaisesta hallituksesta. Sosialistiset senaatin jäsenet sensijaan katsoivat olevansa vastuunalaisia ainoastaan Suomen eduskunnalle, eikä kenellekään muulle. Tästä johtui sosialististen senaattorien ero „Tokoin senaatista”. Muut syyt, joita on esitetty, ovat olleet vain välillisiä.

Tuli sitten eduskuntavaalien aika. Porvarilliset puolueet tällöin yhtyvät yhteenrintamaan sosialidemokratiaa vastaan. Tässä tapahtuu se suomalaista talonpoikaisväestöä syvästi alentava ilmiö, että talonpoikamme joutuvat ollessaan, porvarispuolueiden liepeillä liittoutumaan Suomen kansan vuosisataisten sortajaherrojen, ruotsalaisen yläluokan valta-pyytteiden kannattajiksi.

Ei ole tilaisuutta tässä yhteydessä käydä laajemmin selostamaan sitä vaalitaistelua, joka seurasi „Mannerin eduskunnan” hajottamista. Rajoitumme ainoastaan toteamaan, että se kiihkeydessään ja raivokkuudessaan hakee vertaistaan. Porvaristo ei häikäillyt käyttämästä mitään keinoa. Se luovutti rahaa satumaisia summia. Porvarillinen sanomalehdistö raivosi, levittäen mustimpia valheita sosialisteista ja niiden tarkoituspieristä. Vaunulastittain levitettiin valheellista vaalikirjallisuutta. Eduskunnan hyväksymä kunallislaki haukuttiin pataluhaksi. Pelotettiin 8-tunnin työ-

päivälailla, kuvailtiin valtiotalouden kurjaa asemaa vielä paljoo kurjemmaksi kuin se todellisuudessa oli. Sanalla sanoen: *socialistit tehtiin vastuunalaisiksi ei ainoastaan kukistuneen ryssäläisen sortohallituksen kaikista synneistä vaan myöskin koko maailman sodan tuottamasta onnettomuudesta.*

Rinnan tämän vaalitaistelun kanssa oli käymässä kautta maan pikkuporvariston ja talonpoikain asestaminen. Saadakseen talonpojat ja pikkuporvarit tarttumaan aseisiin, käyttää suurporvaristo kahta keinoa. Toiselta puolen se kiihottaa n. s. natsionalistisia — kiihkoisanmaallisia vaistoja — toiselta puolen se hermostuttaa yleistä mielipidettä mielettömillä ryövärijutuilla. Se julistaa, että tarkoitus ei ole käydä työväenluokan kimppuun, tarkoitus on ainoastaan ajaa venäläinen sotaväki maasta ja pitää „hulikaanit” kurissa. Kirjaimellisesti katsottuna kiihkoisanmaallisuuden kannalta näyttää tarkoitus siis sangen ihanteelliselta ja oikeuden mukaiselta. Ei ole ollenkaan ihmeteltävää, jos talonpoika, joka ei ole valtiomies vaan joka elää syrjässä suuren mailman tapahtumista, ja jonka ainoana poliittisena ja valtiollisena valistajana on porvarillinen sanomalehdistö ja valheellinen lentokirjallisuus, saadaan johdotuksi harhaan ja ylenmäärin hermostuneeksi.

Talonpojan, ymmärtääkseen mistä on kysymys, olisi tullut selittää itselleen kolme sangen yksinkertaista kysymystä. Ensiksi olisi tullut selittää, mistä johtui, että Suomen porvaristolla ei ollut mitään pahaa sanottavana Tsaarin sotäväestä ennen kuin tämä sotaväki muuttui vallankumoukselliseksi, kukisti Tsaarivallan ja verensä hinnalla hankki Suomellekin vapauden. Toiseksi, olisi tullut tutkia, minkätähden sekin osa Suomen yläluokasta, joka aina oli nöyräniskaisena taipunut venäläisen sortovallan tahtoon ja pimeimpinä sorronvuosina jakanut vallan suomisyöjäin Plehven, Bobrikohvin, Stolypinin y. m. mustasotnialaisen sakin kanssa rikkoen häikäilemättä Suomen lakeja ja saaden valtiokaval-

luksensa palkkioksi aatelisarvoja y. m. keisarillisia armonsoituksia, oli nyt yht'äkkiä muuttunut saksalaismieliseksi. Kolmanneksi olisi tullut panna merkille, että samalla kun talonpoikaa kehoitettiin tarttumaan kivääriin suojellakseen kotiaan „hulikaanien” ryöstöiltä selitettiin, että tyyppillisimpiä hulikaanisuuden ja roskaväen vallan edustajia ovat työväenliikkeen johtomiehet ja sen kansanedustajat.

Edellä mainituiden kolmen seikan tutkiminen olisi kelle järki-ihmiselle tahansa kyennyt selvittämään, ettei ollut kysymyksessä sisäinen järjestys ja kansalaisten hengen ja omaisuuden suojeleminen, vaan oltiin tekemisissä pitkälle kehittyneen vastavallankumouksellisen liikkeen kanssa.

Tämä asia käsitetään selvästi työväen taholla ja kun talonpoikain ja pikkuporvariston aseistaminen on jo pitkälle ennättänyt, pakottaa se vihdoin työväen ryhtymään vastatoimenpiteisiin suojatakseen vallankumouksen saavutuksia — *kansan vapautta ja kansanvaltaa.*

Näin syntyy maahan kaksi toisilleen vihamielistä aseellista järjestöä Punakaartit ja valkokaartit: edellinen vallankumouksellinen, jälkimäinen vastavallankumouksellinen järjestö. — Kansalais sodan edellytykset ovat pitkälle kehittyneet, tarvitaan vain hiukkasen olojen kärjistymistä, että armeijat hyökkäisivät toisiaan vastaan. Seisotaan kansalais sodan kynnyksellä, jonka kaukonäköiset selvästi näkevät edessään. Mieliala työväen keskuudessa on hermostunut ja raskas, jota on omiaan lisäämään yhä kärjistyvämpi elintarvepula. Työväen edessä hämöittää kaksi hornankuilua: edessä porvariston pistimet, takana kammottava nälkäkuolema!

Vuoden 1917 toinen eduskunta ja marraskuun suurlakko.

Kun eduskunta kokoontui marraskuussa olivat sen voima suhteet muuttuneet. Porvaristo oli voittanut vaalitaistelussa

ja oli varustautunut käyttämään saavutettua valtaa hyväkseen. Järkevän valtiomiehen olisi pitänyt käsittää, että eduskunnan ensimmäisenä tehtävänä olisi ollut lähteä rauhottamaan ylenmäärin kiihtyneitä mieliä. Sen olisi tullut vilpittömästi pyrkiä saavuttamaan luottamusta, taivuttamaan mieliä rauhan työhön, lieventämään kansan hätää ja sovittamaan niitä suunnattomia ristiriitoja, joiden juuret ulottuivat syvälle menneisyyteen. Olisi pitänyt tajuta, että elettiin sellaisia historiallisia hetkiä, jolloin hetkenkin epäily joukoissa eduskuntatyöhön saattoi tuottaa maalle mitä onnettomimpia seurauksia. Mutta porvaristo ei käsittänyt, eikä tahtonut käsittää hetken vakavuutta. Niinkuin muinen israelinkansa tuli Suomen köyhälistö eduskuntansa luo, johon se oli kaikki toiveensa kiinnittänyt, sanomaan: „sinun isäsi i'es oli raskas, huojenna se meiltä”, mutta porvaristo vastasi Salomonin pojan tavalla: „minun isäni kuritti teitä ruoskilla, mutta minä kuritan teitä skorpiooneilla.” Kun kansa pyysi oikeutta ja vapautta, näytteli porvaristo saksalaista kivääriä; kun nälkäiset joukot rukoilivat leipää, tarjosi se saksalaista heittopommia ja räjähtäviä kuulia. Mihin porvaristo pyrki, mitä valtiopetosta ja mustaa rikosta se salassa valmisteli, siitä on saatu nyt vasta selviä todistuksia, kun senaatin, lääninhallitusten ja osa valkokaartien arkistoita on joutunut vallankumouksellisen työväen käsiin.

Kun eduskunta kokoontui marraskuussa, oli sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän ensimmäisenä huolena saada Suomen itsenäisyys turvattua vahvistamalla heinäkuun itsenäisyyslain ja tyynnyttää kuohuvia mieliä edes muutamien tärkeimpien viime eduskunnan hyväksymien uudistuskäytösten vahvistumisella sekä saada joitakin takeita vastaisista, kiipeimmistä yhteiskunnallisista uudistuksista.

On selvää, että jos porvarilliset puolueet olisivat taipuneet edes osittaisiin myönnytyksiin, olisi yhteiskunnallinen rauha ja turvallisuus tullut taatuksi, ei pisaraakaan

verta olisi tullut vuotamaan. Mutta porvaristo ummisti korvansa kaikille äänille, jotka kohosivat eduskunnassa ja sen ulkopuolella rauhallisen yhteiskunnallisen luovan työn puolesta parlamenttaarisella pohjalla. Se hylkäsi suuren joukon tärkeitä eduskunta-alotteita, jotka tarkoittivat köyhäläis-
tön aseman parantamista ja kansanvaltaisia uudistuksia, turvautuen kieron ja mielivaltaiseen perustuslainselitykseen niin ettei niitä saatu eduskunnassa edes käsittelyn alaiseksi. Sellaisen onnetoman kohtalon alaiseksi joutui esim. torpparivapautuskysymys. Eri porvariryhmät olivat tosin jättäneet asiasta mielensä mukaisia alotteita, mutta pitivät huolta siitä, että ne hautautuivat Maatalousvaliokuntaan. Torpparikysymys tapettiin jarruttamalla. Lähes kolme kuukautta riideltiin valiokunnassa yksinomaan torpparivapautuskysymyksen periaatteellisesta puolesta ja vasta istuntokauden lopussa voitiin se lähettää jaostoon ensimmäistä luonnoksen tekoa varten. Tuli sitten vallankumous, ja sen mukana jaosto hajosi. Tässä vain yksi esimerkki siitä, millä tavalla sorretun kansaluokan oikeuksia eduskunnassa kohdeltiin.

Näyttää siltä, että eduskunnan kokoontuessa ei herrojen Estlanderin, Vreden, Ingmannin ja Svinhufvudin koplalla vielä ollut täysin selvää hallitussuunnitelmaa. Venäjällä hallitsi vielä Kerenskin hallitus, jolle — kuten edellä olemme nähneet — porvaristo oli tunnustanut kuuluvan Suomen Suuriruhtinaan valtaoikeudet. Mutta kun bolsevikkikapina kukisti Kerenskin hallituksen, ja vallankumouksellinen työ- ja sotaväki otti Venäjällä vallan käsiinsä ei siellä ollut enään mitään hallituselintä, mihin Suomen porvaristo olisi saattanut turvautua. Tämä selventi paljon asemaa. Näin muutuneissa olosuhteissa ryhtyi porvaristo puuhaamaan n. s. Direktorio- eli valtiohoitajahallitusta, jossa korkein valta kuuluisi kolmelle suomalaiselle miehelle. Tämä oli törkeä valtiokaappausyritys, sillä tällaisen direktorihallituksen muodostaminen olisi tiennyt sitä, että koko Suomen kansan

elämä ja onni olisi joutunut kolmen vallanhimoisen herran käsiin. Sanomattakin on selvää, että tällaista vallankaappausyritystä vastustettiin työväenedustajain taholta mitä jyrkimmin. Lukuisissa puheenvuoroissaan osoittivat sosialidemokratiset edustajat, mihin turmiollisiin seurauksiin tällainen yritys saattoi johtaa. Kaikki oli kuitenkin turhaa. Kun maalaisliittolaisetkin yhtyivät kannattamaan porvariston vallankaappaushanketta tuli se eduskunnassa hyväksytyksi. Suomen nuorta kansanvaltaa näytti kohdanneen murhaava isku, mutta tähän iskuun vastasi työväki vastaiskulla — *suurlakolla*.

Marraskuun suurlakon voimakkaan iskun edessä murtui porvariston rintama. Maalaisliittolaiset, nuo Hufvudstadsbladetin pilkkaamat „rupisammakot” alkoivat katua kauppojaan ja ryhtyivät neuvotteluihin sosialistien kanssa. Seurauksena oli, että direktoriokysymys tuli haudatuksi Perustuslakivaliokuntaan, korkein valta eduskunnalle tunnustetuksi, ja uudet kunnallislait ja 8-tunnin työpäivälaki tulivat vahvistetuksi.

Arvosteltakoonpa marraskuun suurlakkoa ja sen yksityisiä tapahtumia miten tahansa, tosiasia on kuitenkin, että Suomen työväen oli pakko siihen ryhtyä ellei se tahtonut pettää kansanvallan asiaa. Marraskuun suurlakossa osoitti Suomen työväenluokka, että se tuli puolustamaan, jos niin tarvittiin, vaikka ase kädessä eduskunnan oikeuksia porvariston vallankaappausyrityksiä vastaan. — Siinä on marraskuun suurlakon suuri ja pysyvä historiallinen merkitys.

Svinhufvudin senaatti.

Kun porvariston puuhut direktorihallituksen muodostamisesta olivat suurlakon painostuksen kautta menneet myttyyn, tuli eduskunnassa tärkeimmäksi kysymykseksi hallituksen muodostaminen. Eihän maa toki voinut olla ilman

hallitusta. Sosialidemokratiseilla taholla käsitettiin, että ainoa hallitus, joka tällä hetkellä vastaisi yleistä historiallista tilannetta tulisi olla joko sosialidemokratinen tai ainakin voimakas vasemmistoon nojautuva hallitus. Siinä mielessä käytiin neuvotteluja maalaisliittolaisten kanssa. Jos maalaisliittolaisten kanssa olisi voitu sopia hallituskysymyksestä, olisi se todennäköisesti pelastanut aseman. Yhteen aikaan näyttivätkin neuvottelut johtavan suotuisiin tuloksiin, mutta maalaisliittolaiset, jotka nähtävästi kävivät samaan aikaan neuvotteluja porvariryhmien kanssa katkaisivat äkkiä neuvottelut. Ne olivat tehneet liiton herrojen Wreden, Ingmanin, Svinhufvudin ja kumppanien kanssa. Näin saatiin maahan puhtaasti porvarillinen hallitus. Vähemmänkin ajattelevalle olisi pitänyt olla selvää, että tällainen valtioteke oli mieletöntä leikkimistä mitä vakavimpien historiallisten tosiasiaien kanssa. Elettiinhan vielä Venäjän yhteydessä, missä työväenluokka oli juuri marssinut valtaan. Joka päivä oltiin kosketuksissa vallankumouksen tulisen ahjon kanssa, joka juuri sytytti ja innosti joukkoja kautta Venäjän taistelemaan vastavallankumousta vastaan Ukrainassa ja kasakkain maassa. Ja voitokkaana kulki vallankumousliike siellä eteenpäin. Eikä näin tapahtunut ainoastaan Venäjällä. Englannissa, Ranskassa, Italiassa, Saksassa, Itävallassa, Skandinavian maissa — koko Euroopassa osoitti työväenluokka voimakkaita nousemisen merkkejä, se järjestäytyi ja kokosi kiireesti voimiaan kukistaakseen porvariston, hävittääkseen sotarosvot, lopettaakseen verenvuodatuksen ja toteuttaakseen maailman rauhan. Juuri tällaisella historiallisella hetkellä yrittää porvaristo kaapata tässä maassa vallan käteensä ja kuvittelee voivansa hallita tätä maata ilman työväenluokan apua, jopa vastoin sen tahtoa!

Oli selvää, että tällaisen hallituksen täytyi seisoa miekanterällä, että siltä kokonaan puuttui se siveellinen pohja, millä hallituksen täytyy seisoa voidakseen hallita maan on-

neksi ja menestykseksi, että sen pystyssä pysyäkseen täytyi alunerin turvautua pelkkään raakaan voimaan ja että se näinollen oli jo syntyessään lausunut oman kuoleman tuomionsa.

Pian osoittikin hallitus, mihin se pyrki. Se alkoi kii-reesti mobilisoimaan aseellisia joukkoja. Perustuslaillinen Svinhufvud myönsi vastoin perustuslakia, eduskuntaa kuulematta suuria summia valtion varoja murha-aseiden ostoon. Se lähetti joukon agenteja ulkomaille muka hankkimaan leipää, mutta näillä agenteilla oli salaiset ohjeet ja sen sijaan, että ne olisivat lähettäneet leipää kansan pelastamiseksi nälkäkuolemasta lähettivät ne räjähtäviä kuulia, helvetinkoneita ja käsipommeja oman kansansa pään varalle. Ja vihdoinkin sama hallitus näki otollisen hetken tulleen, vaati se rajattomia valtuuksia eduskunnalta pannakseen „lujan järjestyksen” voimaan ja tähän tarkoitukseen rajattoman määrän valtion varoja. Eduskunnan sokeudella lyöty, porvarillinen enemmistö tietysti suostui kernaasti kaikkeen ja tämän enemmistön siunauksesta on meillä nyt siunattu järjestys sekä etelässä että pohjoisessa. Tulos on ollut yleinen sekasorto ja verinen kansalaissota, josta seuraavassa luvussa sananen.

Kansalais- eli luokkasota.

Suomessa riehuu verinen vallankumous. Onko se totta —? Vallankumouksista on sanottu, että vallankumouksia ei tehdä, vallankumoukset tulevat. Ja sillä hetkellä kun vallankumous puhkeaa, on suurten joukkojen vaikea käsitellä, minkä liikkeen kanssa ollaan tekemisissä. Historia kertoo, että kun Ranskan suuri vallankumous puhkesi vuonna 1789 tuli hoviministeri ilmoittamaan Ludvig XVI:sta, että Pariisi oli kuohumistilassa. Ludvig XVI:sta kohautti huolettomana olkapäitään ja vastasi: „Se on roskaväen liike”.

Majesteetti istui kirjoituspöytänsä ääreen ja kirjoitti päiväkirjaansa: „Olen ollut metsästämissä ja ampunut hirven”. Sanotaan ministerin silloin huomauttaneen: „ei, teidän Majesteettinne, se on vallankumous.” — Ei kauvan sen jälkeen kallisti Ludvig XVI:sta päänsä mestauspölkylle ja liike, jota hän oli pitänyt roskaväen liikkeenä kukisti hänen valtaistuimensa ja loi sen raunioille Ranskan tasavallan. Sen verran saattavat korkeat vallanpitäjät ymmärtää historiaa.

Yhtä vähän kuin Ludvig XVI, ymmärsi Svinhufvud ja hänen neuvonantajansa historiaa. Kun eduskunnan puhujalavalta vakuutettiin vakuuttamasta päästyäkin, että hallitus valmisti kansalaissotaa ja sen mukana vallankumousta, vastattiin siihen hallituksen penkeiltä joko olkapäitä kohauttaen tai kylmällä hymyllä. Ja syvästi voimme olla vakuutettuja siitä, että valtava enemmistö niistä, jotka ovat herrain käskystä tarttuneet kivääriin eivät aavista, että he uhraavat verensä vastavallankumouksen hyväksi. Vastapuolueeton historian kirjoittaja tulee osoittamaan, että nykyinen kansalaissota ei ollut mikään roskaväenliike, vaan oli rengas siinä suuressa vallankumousketjussa, joka muodostaa tärkeimmän osan 20:nen vuosisadan historiasta, ja että tämä liike ei ollut tekemällä tehty, vaan se syntyi välttämättömistä historiallisista edellytyksistä; oli suuri taistelu, missä vuosisatainen vapauden kaipuu nousi vaatimaan hyvitystä vuosisatojen sorrolta.

Jos kaksi päivää ennen kansalaissodan puhkeamista olisi joku prohvetta julistanut että kahden päivän perästä julistetaan Suomessa kansalaissota, olisivat monet edustajat varmaan nauraneet ja pitäneet sellaista prohvetaa mieli-puolena. Tunnettiin kyllä, että asema oli erittäin jännittynyt; oltiin kyllä huolissaan maan kohtalosta, mutta niin lujasti uskottiin vielä rauhalliseen parlamentaariseen työhön, että toivottiin lopultakin kaikki vielä kääntyvän hyvin. Perjantai iltana, tammikuun 25 päivä erottiin eduskunnan

istunnosta hiukan levottomina, kun saapui tietoja, että valkokaartit olivat alkaneet hyökkäämään Viipuria kohti. Yhä kärjistyvän tilanteen vuoksi vaadittiin Sos. dem. ryhmän taholta eduskunnan istuntoa pidettäväksi lauantaina tammikuun 26 p. toivossa vielä saada vaikutettua porvaristoon. Porvarillinen enemmistö ei siihen suostunut, vaan äänesti istunnon pidettäväksi maanantaina tammikuun 28 päivänä.

Sen perästä kehittyi tilanne nopeasti. Sunnuntaina tammik. 27 p:nä alkoi kunnallinen suurlakko Helsingissä ja samana iltana pakeni hallitus. Maanantaina astuivat työväen valtuutetut senaatin taloon ja ottivat hallituksen käsiinsä. Svinhufvudin senaatti oli kukistunut. — Sen hallituskausi oli ollut lyhyt mutta se oli ennättänyt saada enemmän pahaa kuin kaikki Venäjän Tsaarit sadanvuoden ajalla.

Työväen hallitus ja sen tehtävät.

Työväen hallitus eli „Suomen Kansan Valtuuskunta”, kuten sen virallinen nimi kuuluu, ei voi ylpeillä loistavilla nimillä. Tosin on eksynyt joukkoon muutamia maisterin, tohtorin ja tuomarin arvon saaneita miehiä, vaan pääasiassa on hallitus kokoonpantu kovan elämänkoulun käyneistä henkilöistä, jotka ovat katsoneet syvälle ihmiskunnan kurjuuden kiuluun, oman voiman miehistä, jotka raskaan työn lomassa ovat hankkineet teoreettiset tietonsa ja käytännöllisesti kypsyttäneet niitä moninaisissa yhteiskunnallisissa luottamustoimissa. Se edustaa karaistua, koeteltua voimaa, varmaa kestävyyttä ja horjumatonta päättäväisyyttä.

Tämä Suomen tasavallan ensimmäinen vallankumoushallitus muistuttaa monessa suhteessa Yrjö Washingtonin kabinettia, noita työnkaraisemia, ahavoittuneita lännen miehiä, joille korkeasti oppinut europpalainen valtioviisas nauroi, mutta jotka sillaikaa kuin vanha maailma pudisteli epä-

levästi päättään, tekivät väsymättömästi työtä ja kykenivät ei ainoastaan hallitsemaan, vaan luomaan perusteet maailman mahtavimmalle ja rikkaimmalle tasavallalle.

Suuret tehtävät ovat langenneet Suomen työväen hallituksellekin. Sen tehtävänä on lyödä Mannerheimin vastavallankumoukselliset joukot ja antaa niillekin talonpojille ja työläisille, jotka tällä hetkellä sitä vastaan asekedessä taistelevat se vapaus ja ne elämisen oikeudet, joiden puolesta he luulevat taistelevansa, vaikka he tosiasiansa taistelevat omien orjuuttajainsa ja sortajainsa herrain ja porvarien asian puolesta. Työväen hallituksen on toisella kädellä taisteltava vihollista vastaan ja toisella kädellä tehtävä rakentavaa ja luovaa työtä.

Onko se tässä tehtävässään onnistuva —?

Siihen vastaamme ehdottomasti: on. —

Se on onnistuva, ei viisautensa eikä voimansa vuoksi, vaan ennen kaikkea sen vuoksi, että sen pyrkimykset johduttavat historiallisesta välttämättömyydestä ja ovat sopu-soinnussa suurten joukkojen, yhteiskuntamme valtavan enemmistön taloudellisten etujen ja siveellisten vaatimusten kanssa.

Että voitto on oleva vallankumouksen, siitä tuo joka päivä todistuksia. Palavan vallankumouksen innostuksen valtaamana rientää joka päivä punaisten lippujen juurelle miehiä ja — *naisia* paljon enemmän kuin voidaan ottaa vastaan. Aseistaminen sujuu nopeasti. Ei mitään pelkoa, ei mitään epäilystä, ei mitään erimielisyyttä, rintama on ehea ja luja kranittivuori.

Niskoittlevain virkamiesten rintama on kyetty yhdessä viikossa murtamaan. Rautatie, posti, sähkölennätin toimii Etelä-Suomessa jo säännöllisesti. Rahavaikeuksia ei ole. Viljaa on tullut Venäjältä ja nykyisen sopimuksen mukaan saadaan sitä niin paljon kuin vain keritään omilla junilla noutamaan. Vallankumous on — samalla kun se on virit-

tänyt uutta tulevaisuuden toivoa, on se avannut joukon uusia elämänmahdollisuuksia. Ja tähän lisäämme, että porvaristo ja sen rahalla ostetut joukot, jotka taistelevat vain rahakukkaron, kuolleen pääoman puolesta, ne eivät voi koskaan leikata työväen lihaa, leikkaamatta samalla omaa lihaansa; ne eivät voi koskaan hävittää työväen luokkaa hävittämättä oman elämänsä edellytyksiä, sillä työväenluokan häviö merkitsee koko yhteiskunnan kuolemaa.

Porvariston voitto olisi kansan itsemurha!

Siinä uskossa, että Suomen kansa ei ole sortuva minkään Mannerheimin joukkojen pistimiin, vaan on tämän raskaan ajan läpi vaeltava uutta elämää kohti, siinä uskossa tehdään yötä ja päivää väsymätöntä luomistyötä „Kansanvaltuuskunnan” kaikilla osastoilla, rakennetaan uutta Suomea.

Mikä erityisesti koskee maaseudun pieneläjiä, torppareita, mäkitupalaisia, tilatonta väestöä ja pikku talonpoikia on „Kansanvaltuuskunnan Maatalousosasto” ryhtynyt laajoihin toimenpiteisiin niiden aseman parantamiseksi. On jo julaistu laki, jolla torpat ja lampuotitilat, olivatpa ne yksityisiä tai kruununluontoisia, julistetaan itsenäisiksi, valtiolle suoraan veroa maksaviksi, kuitenkin siten että niiden veroja suuresti huojennetaan. Niinikään on julaistu laki maanteiden ottamisesta valtion haltuun ja niiden kunnossa pitämisestä asteettain kohoavalla tuloverolla, kuitenkin niin, että 3,000 markan tulojen omistajat maalla, 4,500 tulojen omistajat liikekeskuksissa ja 6,000 tulojen omistajat kaupungeissa ovat tieveroista vapautettuja. Samoin julaistaan näinä päivinä laki kyytilaitoksen ottamisesta valtion haltuun, joten kievarikysymys tulee ratkaistuksi talonpoikain toivomaan suuntaan. Valistusosastolta on tullut laki, jolla pakollinen pappien palkkaus lakkautetaan. Lähimmässä tulevaisuudessa otetaan kirkolliset tilat kuntain haltuun. Pian käydään myös järjestämään tukkiyhtiöiden maatiloja sekä kruununmaiden asutusta, samalla kun entistä tehok-

kaammalla tavalla pidetään huolta vesiperäisten maiden kuivattamisesta, järvien laskemisesta sekä yleensä maanviljelyselinkeinon tehokkaasta elvyttämisestä.

Edellä esitetystä jo selviää, että „työväen hallitus” ei suinkaan ole maataviljelevän väestön vihollinen; että juuri se hallitus antaa maataviljelevälle väestölle sen, mitä herrat porvarit ovat luvanneet antaa, mutta eivät ole antaneet, vaikka niillä on ollut valta käsissä, eivätkä koskaan ole aikoneetkaan antaa, syystä, että se olisi ollut heidän taloudellisten etujensa vastaista. Niinikään selviää, että talonpojat taistellessaan herrain ostamalla aseilla työväen hallitusta vastaan, taistelevat tietämättömyydessään vieraan asian puolesta omaa asiaansa vastaan. Sillä kyllä se niin on toverit talonpojat, että työväenluokan asia, tehköönpä tämä luokka työtä pelloilla, tehtaissa tai pajoissa — missä ikinä — työväenluokan asia on lopulta sittenkin yhteinen ja ne, jotka kehoittavat toista työmiestä toista työmiestä vastaan tappelemaan ovat roistoja ja lurjuksia. Hyödyllisen työn kautta on Suomi kohotettu hedelmättömästä erämaasta viljavainioksi, tämän työn kautta, suunnattomien ponnistusten ja kärsimysten kautta on täällä luotu sivistysarvoja ja niin tullaan edelleenkin luomaan. Ei mitenkään muuten. Ette te jotka tällä hetkellä kannatte kivääriä veljeinne pään varalle vaan ne, jotka teidän käteenne kiväärin antoivat, ovat rikollisia. Ne ovat joukkoa, jotka eivät milloinkaan ole halunneet hyödyllistä työtä tehdä, jotka oikeastaan eivät ole nuppineulan edestä rikastuttaneet tätä maailmaa; ne ovat — eikö totta — kauppiaita, liikemiehiä, suurtilallisia, tohtoreita, apteekkareja, nimismiehiä, tehtailijoita ja pankkiherroja, jotka teitä innokkaimmin ovat kiihoittaneet taisteluun? — Jo sen seikan pitäisi teille selvittää mistä tässä oikeastaan on kysymys. Että kysymys ei ole *teidän* asias-tanne vaan herrain.

Loppusana.

Me käännyimme tällä kirjasella erikoisesti pohjalaisten talonpoikien puoleen. Teemme sen tietäen, että pohjalaisessa talonpoikaisluokassa on aina elänyt voimakas vapaudenhalu ja että se on aina tuntenut voimakasta myötätuntoa kaikkia kansanvaltaisia harrastuksia kohtaan. Me olemme vakuutetuja siitä, että pohjalaista talonpoikaa on kauheasti petetty. Ja että niin on tapahtunut, siitä te saatte selvän käsityksen, jos se rinnastatte niitä *tosiasioita, joita tässä kirjassa on esitetty niiden valheiden kanssa, joita herrat ovat teille syöttäneet*. Eikö ole totta, että juuri se, mitä te olette unelmoineet ja kaivanneet, on nyt toteutumassa, ei Venäjältä karanneen kaledirilaisen kenraali Mannerheimin ja hänen henkiheimolaistensa tahdosta, vaan vallankumouksellisen työväen tahdosta. Meidän toverimme, vallankumoukselliset työmiehet, teidän kansalaistoverinne vuodattavat samalla vertaan teidän vapautenne kuin omankin vapautensa puolesta. Tahdotteko te taistella omaa asiaanne vastaan? Tahdotteko te ampua omia vapauttajianne —?!

Miettikää vielä kerran ennenkuin sitä teette. Me kutsumme teitä vapauttamaan maata virkaherrain, syöttölästen, kansansortajain teidänkin riistäjienne vuosisataisesta ikeestä. Me lähetämme teille vallankumouksellisen tervehdyksemme rintaman taa, missä veljesveri vuotaa, me huudamme yli veristen kenttien: *Suistakaa te omat sortajanne pohjoisessa, niinkuin me olemme tehneet etelässä!* Palatkaa kotiinne, missä omaisenne teitä odottavat, älkääkä enää ampuko laukaustakaan, sillä tietäkää, että te kaadutte yläluokan ahneuden ja vallanhimon surkeina uhreina!

Kysykää vielä kerran, ennenkuin otatte kiväärin käteenne, ennenkuin lähetätte poikanne kuolemaan vastavallankumouksen puolesta, mitä hyvää ovat herrat teille tehneet. Ottakaa avuksenne vuosisatain historia ja te näette, että

talonpoikaa on alati petetty, että pappi ja nimismies, aateli ja sotapäällikkö ovat kautta aikojen nylkeneet ja orjuuttaneet talonpoikaa ja että talonpoika on lähetetty uhriteuraaksi sotakentille milloin herrain edut ovat niin vaatineet.

Sitävastoin ei työväenluokka ole teille tehnyt mitään pahaa. Jos joku huligaani jossakin maankolkossa on tehnyt rikoksen, ei siitä ole oikeus syyttää työväenluokkaa kokonaisuudessaan. Omassa kylässänne te tunnette työväenluokan. Katsokaa noita köyhiä työmiehiä, jotka koko elämässään eivät ole muuta tehneet kuin hyödyllistä työtä. Vastatkaa omantuntonne nimessä, ovatko ne sellaisia ihmisiä nuo päivämiehenä, renkinne, piikanne — koko vähävarainen kansanluokka, jonka te persoonallisesti tunnette — vastatkaa omantuntonne edessä, ovatko ne niin hirveitä rikollisia, että niitä pitäisi tappa. Kun te siltä pohjalta koetatte arvostella työväenluokkaa, jokainen omassa kylässänne, lähimmässä ympäristössänne kautta maan, niin te tulette silloin ymmärtämään, että teille on syötetty hirveitä valheita ja että teitä ajetaan kuolemaan, ei kotienne suojelemisen vaan yläluokan luokkaherruuden puolesta.

Talonpojat!

Kun me vetoamme teidän omiintuntoihinne ja järkeenne, teemme sen siinä tietoisuudessa, että te tulette murskatuksi tässä taistelussa. Vai arveletteko te kykenevänne murskaamaan koko maailman vallankumouksen, pysähdyttämään kansojen historiallisen ylösnousemuksen, joka nyt tapahtuu —? Siitähän tässä on kysymys. Ettekö te ymmärrä, että jos te asetutte poikkiteloin historian vaunujen tielle, tulette te murskaantumaan sen pyörien alle.

Me käännyimme teidän puoleenne sanoaksemme, että me emme hetkeäkään tahtoisi vuodattaa teidän vertanne, sillä keskellä kansalaissodan kaikkien hirmujen, keskellä verenhajun synnyttämän raakuuden ja vihan me jaksamme ymmärtää, että te olette meidän veljiämme. Me ymmärrämme,

että teidän kanssanne meidän pitäisi rakentaa Suomea sen sijaan, että me sitä nyt hävitämme.

Työväen hallitus on osoittanut, ei sanoillaan vaan teoiltaan, että sen hartaan pyrkimyksen esineenä on myöskin maataviljelevän luokan aseman parantaminen, kaikenkaltaisen maakeinottelun ja riiston lopettaminen, talonpoikain verorasitusten huojentaminen ja ennen kaikkea uusien alueiden avaaminen maanviljelykselle, kruunun ja kruununluontoisten maiden viipymätön antaminen viljeltäviksi, virkatalojen ottaminen kuntien huostaan, kunnallisten metsien muodostaminen j. n. e.

Työväen hallituksen tunnuslause on: *Siellä missä mahdollisuuksia on, ei maa saa jäädä viljelemättä.* Koko yhteiskunnan tarmo on käytettävä leivän kasvattamiseen, sillä leivässä on kansan elämä. On vain tarkoin valvottava, että maata, samoin kuin koko elintarvetuotantoa ei missään muodossa saa tehdä keinottelun välikappaleeksi. Sellaiset keinottelijat kyllä tulee työväenhallitus pitämään kurissa.

Olemme edellä jo osoittaneet, että koko tämä hirveä verenvuodatus ja kansalaissota on herrain hommaa; että se perimmältä pohjaltaan on luokkasotaa ja vastavallankumousta. Esitettäköön tästä vielä tämän väitteemme tueksi muutamia tosiasioita. Koko tämän kansalaissodan johdossa esiintyvät vanhat ruotsalaiset aatelissuvut. Valkokaartilaiden ylipäällikkö kenraali Mannerheim on vanhaa ylimys sukua. Kerenskin ja Keledinin käskyläisenä on hän taistellut Venäjällä Venäjän työmiehiä ja talonpoikia vastaan mustasotnialaisen aateliston asian puolesta. Suomen porvaristo on kutsunut hänet Suomeen taistelemaan täällä virkanyrkkien ja rahakukkaronsa puolesta Suomen työväkeä ja talonpoikia vastaan. Samaa maata ovat alapäälliköt. Siellä näemme vain ruotsalaisia aateliapoikia. Nimet sellaiset kuin kreivi Cronstedt, Nordensvan, paroni Silfverhjelm j. n. e.

Entä sitten koko vastavallankumouksellisen liikkeen henkiset isät! Vanhoja tuttuja siellä tavataan, alaluokan vanhoutuneita vihollisia ja kyynillisiä sortajia. Ensimmäisenä pistää silmäämme Oulun läänin hirttäjäkuvernööri af Enehjelm, joka venäläisellä sotaväellä hirtätti raa'alla tavalla erään viattoman työläisvanhuksen tsaarivallan aikana. Tämä mies, joka niin törkeällä tavalla on tahrannut kätensä oman kansalaisensa viattomalla verellä, on ollut — kuten olemme täysin selville saaneet — Svinhufvudin senaatin neuvonantajana „lujan, ainoastaan hallituksen käskettävissä olevan järjestysvallan luomisessa” *). Edelleen näemme siellä Wrede-suvut, Castrénit, Collanit, von Bornit, Gripenbergit, Åkermannit, Collianderit, Renvallit, Svinhufvudit ja monet muut aatelissuvut ja vierassukuiset ylimykset. Ja näiden herrojen sokeina orjina kulkevat Alkiot, Luopajarvet, Juutilaiset, Kalliot, rahvaan pohjakerrosten edustajat, jotka eivät ole kammoksuneet kansan selän takana hieroa kauppaa muukalaisten herrojen ja verihurtain kanssa kansan selkänahasta, sen elämästä ja kuolemasta!

Kovin lyhytnäköinen ja surkeasti petetty täytyy sen polaisen olla, joka vielä voi uskoa, että tämä aatelislauma taisteli syvien pohjakerrosten asian puolesta.

Mutta meille sanotaan: „Teidän joukkonne, punakaartilaiset, tekevät verisiä hirmutekoja; ne ovat ryöväreitä ja murhamiehiä.”

Olkaamme avomielisiä, olkaamme rehellisiä. Sanokaamme kerta kaikkiaan, että sota on kaikkina aikoina ollut sotaa. Kyllähän saksalainen vanha Moltke aikoinaan lausui: „Sota on renkaana Jumalan luomassa maailmanjärjestyksessä. Sodassa ihminen kehittää jaloimpia hyveitään, rohkeutta ja kieltäymystä, velvollisuuden tuntoa ja sitä uhrautuvaisuutta, joka on valmis panemaan henkensä alttiiksi.”

*) Jälkeenpäin on Kuvernööri af Enehjelm sanomalehdissä selittänyt, että puheenalainen herra on hänen veljensä.

Me emme voi olla tämän herran kanssa samaa mieltä. Olemme kernaita myöntämään, että sodassa ihminen raai-
tuu. Ja varsinkin kansalaissodassa voi persoonallinen kosto
astua helposti etualalle. Emme voi, emmekä tahdo väittää,
että jokainen punakaartilaisen yksityinen teko olisi puo-
lustettava, joskin se on ymmärrettävä. Mutta me sanomme,
että jokainen rikollinen teko saadetaan vallankumouksellisen
tuomioistuimen tuomittavaksi ja ankarasti rangaistaan. —
Emme tiedä tehdäänkö niin valkokaartien joukossa. Syytä
siihen ainakin olisi, sillä joka päivä saapuu tietoja valko-
kaartilaisten hirmuteoista. On ammuttu ja teurastettu rau-
hallisia, aseettomia ihmisiä. Keravalla ampuivat valko-
kaartilaiset laupeudensisaren huolimatta siitä, että hän
näytti punaisen ristin merkkiä. Lylyssä räökkäsivät ne
tunnottomasti vangiksi ottamaansa työväen yhdistyksen esi-
miestä ja vihdoin lopetettuaan uhrin tuskat ampumalla hä-
päisivät ruumista naulaamalla kolmituumaisella rautanau-
lalla jäsenkirjan rintaan ja kulettamalla häväistyä ruumista
ympäri kylää ilkkuen. Edelleen tulee yhä uusia tietoja
valkokaartilaisten törkeistä siveysrikoksista. Näitä esimer-
kejä voisi luetella miltei loppumattomiin, mutta emme tahdo
lisätä kiveä kuorman päälle, emme tahdo lisätä näiden päi-
vien kauheaa traagillisuutta, hermostuttamalla jo liiankin
hermostunutta yleistä mielipidettä.

Yhden asian kuitenkin tahdomme vakuuttaa: sosialis-
teilla ei ole mitään halua höystä taistelukenttiä poikain-
sa ja veljiensä verellä, että näin höystetystä maasta voisi sitten
orastaa hirmuvaltaa ja kurjuutta. Äärimmäinen pakko ja
pohjaton vapaudenkaipuu se on, joka ajaa köyhälistön
taisteluun aateleita ja porvareita vastaan. „Eestä leivän,
hengen, kunniamme, yöstä sorron turmion” me taistelemme,
raivataksemme tietä paremmalle tulevaisuudelle. Ja kun
kerran herrojen pettämän talonpojan pojan silmät avautuvat,
kun hän, ymmärtäen, mistä todella on ollut kysymys, laskee

kiväärinsä maahan, kun vallankumouksellinen työmies ojentaa hänelle veljen käden yli veristen kenttien, silloin alkaa tässä maassa veljellinen rauhan työ, joka on vähitellen parantava haavat ja korjaava tämän hirveän kansalaissodan vauriot.

Tätä aikaa me odotamme.

